

BEVOLKING

Het heeft enige tijd geduurd, maar dit nummer is het antwoord op de in het vorige nummer gestelde vraag 'elf jaar AGORA?'. Het tijdschrift zal in de toekomst door het Instituut voor Maatschappijwetenschappen SISWO en het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap KNAG gezamenlijk worden uitgegeven. Over de nieuwe uitgevers leest u hieronder meer. Ons rest zo snel mogelijk over te gaan tot de orde van de dag. Het eerste thema van jaargang 11 gaat over de bevolking van Nederland.

Veranderingen in de samenstelling van de bevolking zijn onopvallend omdat ze zich langzaam voltrekken. Een demografische ontwikkeling zal daarom nooit van de ene op de andere dag urgente problemen veroorzaken. Dat neemt niet weg dat de gevolgen op langere termijn zeer ingrijpend kunnen zijn en dat verstandige bestuurders daar nu vast rekening mee houden.

De veranderende samenstelling van de bevolking zal ook consequenties hebben voor de ruimtelijke inrichting van Nederland. Ouderen waarvan de kinderen het huis uit zijn en die niet meer werken, kunnen in principe gaan wonen waar ze willen. Uit de Verenigde Staten zijn voorbeelden (Sun City) van 'bejaardensteden' bekend: nieuwe woongebieden die geheel zijn ingericht voor ouderen. In Nederland doet het begrip Drentheneren opgang, ook in Zeeland.

Doordat mensen steeds ouder worden en langer zelfstandig (moeten) blijven wonen, neemt het beslag van ouderen op de woningvoorraad toe. Het is heel goed denkbaar dat er maatregelen genomen moeten worden om de doorstroming van ouderen naar kleinere woningen te verplichten, zodat die (ruime) woningen beschikbaar komen voor startende en doorstromende jongere huishoudens.

Na een jarenlange toename van de immigratie in Nederland heeft zich in 1994 een afname ingezet door verscherping van de toelatingsregels en strengere controle op illegalen. Ervaringen in de afgelopen decennia leren ons echter dat enkele jaren na de invoering van dergelijke drempels de immigratie toch weer toeneemt. Nederland is opgenomen in een mondiale migratiestroom, die alleen maar groter zal worden naarmate de bevolkingsdruk en de ellende in vooral Derde-Wereldlanden toenemen.

Duidelijk is dat de culturele diversiteit in Nederland groter zal worden. Het moet voor velen een uitdaging zijn om de ruimtelijke neerslag van die diversiteit te 'monitoren'. Krijgen we op dit gebied Amerikaanse toestanden of slagen we erin de vele nieuwkomers op te nemen in de Nederlandse samenleving? Ontstaan er ghetto's of kunnen we binnenkort de eerste Marokkaanse gezinnen in Bloemendaal, Haren en Rozendaal signaleren? Uit een in dit nummer besproken SCP-rapport blijkt dat de effecten van concentraties van minderheden zeker niet altijd negatief zijn. Maar de toenemende inkomensverschillen tussen arm en rijk in Nederland, de grote werkloosheid onder allochtonen en verschijnselen als zwarte en witte scholen zijn verontrustend.

Zoals gezegd moeten verstandige bestuurders en beleidsmakers anticiperen op de veranderingen die ons de komende jaren te wachten staan. Waar nodig kan nu nog geëxperimenteerd worden, bijvoorbeeld met de huisvesting van bejaarde allochtonen. Het belangrijkste is echter dat we inzien dat het om structurele en ingrijpende ontwikkelingen gaat, die onze aandacht alleszins verdienen.

BERICHT VAN DE NIEUWE UITGEVERS

In de laatste aflevering van de jaargang 1994, de tiende, deelde de redactie mee, dat de toekomst van AGORA zeer onzeker was. Niettemin ligt de eerste aflevering van de elfde jaargang voor u.

In de tijd tussen de vorige en deze aflevering is naarstig gezocht naar een manier om dit tijdschrift te behoeden voor de ondergang. De onzekerheid vond zijn oorzaak in de overgang van de stichting STRABO, die van begin af aan de uitgever van AGORA was, naar een meer commerciële rechtsvorm. Het publiceren van AGORA viel daardoor niet meer onder de bedrijfsdoelstellingen, zodat STRABO besloot de uitgave te staken.

Die beslissing had niets te maken met twijfel over het nut en de kwaliteit van het tijdschrift dat een decennium lang een gat in de markt voor informatie over ruimtelijke ordening en gebouwde omgeving heeft opgevuld.

Het naarstig zoeken naar een grondslag voor continuering heeft geresulteerd in de overdracht van AGORA door STRABO aan SISWO/ Instituut voor Maatschappijwetenschappen en het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap/KNAG als gezamenlijke uitgevers. Het jaar 1995 is daarbij te zien als een fase waarin moet blijken of de thans gevonden exploitatieformule vatbaar is voor voortzetting.

De nieuwe uitgevers hopen zeer dat het antwoord eind 1995 bevestigend kan luiden. Zij wensen de redactie veel resultaat en voldoening van hun steeds enthousiaste inzet.

Dr J.G.M. Sterk
directeur-secretaris SISWO

Drs J.G. Borchert
publikaties manager KNAG

VOLGEND NUMMER

ZUID-LIMBURG

'Ons eigen buitenland' en 'Klein Zwitserland': het zijn benamingen die in de loop der tijd aan Zuid-Limburg zijn toegekend. Het is een interessant gebied met een mooi landschap, maar ook met een bevolkingsdichtheid die weinig verschilt van de Randstad. Door 'Europa' is het gebied heel centraal komen te liggen.

In het aprilnummer zal AGORA aandacht besteden aan deze regio. Aan bod komen onder meer: de stedelijke- vernieuwingsprojecten van Maastricht, het vliegveld Beek, de herstructurering van de mijnstreek en de bescherming van het heuvellandschap.

U kunt adverteren in dit nummer. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ronald Klip, telnr.: 020-5270623